

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Η διπλή ιδιότητα του συγγραφέα, σύμφωνα με τη Nathalie Heinrich: επιδίωξη της καινοτομίας και της μοναδικότητας από τη μία πλευρά, της ευρείας αποδοχής και της καταξίωσης από την άλλη.
- Το άγχος του συγγραφέα, όπως υποστηρίζουν ομόθυμα όλοι οι συγγραφείς, είναι η αδυναμία του να αποδώσει στον εαυτό του τη συγγραφική ιδιότητα, καθώς διαρκώς αμφισβητεί τις ικανότητές του.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Το Κείμενο 1 συνιστά ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο, άρα προσχεδιασμένο προφορικό λόγο με επίσημο ύφος. Συγκεκριμένα, ο ομιλητής

α) χρησιμοποιεί κάποιες φορές το α΄ ενικό πρόσωπο («θα έλεγα», «θα ήθελα να τονίσω», «να σταθώ», «θα τον αποκαλούσα», «ας ξανάρθω»), αφού το κείμενό του εκφωνείται από τον ίδιο, αλλά και το α΄ πληθυντικό πρόσωπο («γνωρίζουμε όλοι, και μάλιστα όλοι όσοι βρισκόμαστε σ΄ αυτήν την αίθουσα, γιατί όλοι, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είμαστε άνθρωποι της γραφής», «όπως ξέρουμε όλοι»), αφού απευθύνεται σ΄ ένα ειδικό επιστημονικό κοινό, με το οποίο μάλιστα συνδέεται και επαγγελματικά. Έτσι, προσεγγίζει το ακροατήριό του, τονίζοντας τους κοινούς δεσμούς που το ενώνουν τόσο με τον ίδιο όσο και με το θέμα του (δηλαδή τη γραφή και τη συγγραφή).

β) επιλέγει συχνά τις σύντομες προτάσεις, που έχουν επεξηγηματικό χαρακτήρα, προκειμένου να γίνει ευκολότερα κατανοητός από το ακροατήριό του, από τη στιγμή μάλιστα που το θέμα της ανακοίνωσής του είναι επιστημονικό και οι ιδέες που παρουσιάζει πρωτότυπες («Να σταθώ όμως για λίγο σ΄ αυτές τις δύο περιπτώσεις», «Ας ξανάρθω τώρα σ΄ αυτό που τόνισα πιο πάνω», «Έτσι θα έλεγα, σχηματοποιώντας λίγο»). Με αυτόν τον τρόπο, προσελκύει την προσοχή του ακροατηρίου

του, ενώ ταυτόχρονα το βοηθά να παρακολουθήσει τη νοηματική σύνδεση των λόγων του και τη λογική αλληλουχία των ιδεών του.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α. Η έννοια που διαιρείται: η γραφή (που γεννιέται μέσα από τη διαδικασία μιας συνεχούς επιλογής).

Οι έννοιες που παρουσιάζονται αντιθετικά (και ταυτόχρονα αποτελούν τα μέλη της διαίρεσης): από τη μια πλευρά, το κείμενο που διαθέτει ένα μόνο επίπεδο, το απλό δηλαδή κείμενο και από την άλλη πλευρά, το κείμενο που διαθέτει πολλαπλά επίπεδα, το σύνθετο κείμενο που εμπεριέχει πολλές οπτικές γωνίες.

Οι έννοιες που ορίζονται: ο γραφέας (αυτός που γράφει το απλό κείμενο, αποτυπώνοντας ήδη διαμορφωμένες καταστάσεις) και ο συγγραφέας (αυτός που συγγράφει το σύνθετο κείμενο, ανασυνθέτοντας διαφορετικές οπτικές γωνίες και προτείνοντάς τες στους άλλους).

β. «η γραφή προχωρεί έχοντας να ξεπεράσει διαδοχικά εμπόδια» (Κείμενο 1), «Σε ένα σημείο μονάχα συμφωνούν» (Κείμενο 2).

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- ο Το συλλογικό ποιητικό υποκείμενο, οι Έλληνες Ποιητές, -όπως δηλώνεται ξεκάθαρα στον τίτλο του ποιήματος-, εξομολογούνται σε α' πληθυντικό πρόσωπο («μας», «μένουμε», «γράφουμε») ότι δεν τυγχάνουν διεθνούς καταξίωσης, καθώς ελάχιστοι άνθρωποι στον κόσμο είναι σε θέση να διαβάσουν τα ποιήματά τους: είναι πολύ λίγοι αυτοί που, σε παγκόσμια κλίμακα, γνωρίζουν ελληνικά (η επανάληψη του ουσιαστικοποιημένου επιθέτου «ελάχιστοι» στην αρχή των δύο πρώτων στίχων υπογραμμίζει emphaticά αυτή την έλλειψη). Δεν έχουν τη φήμη που θα τους άξιζε (η διπλή χρήση του στερητικού α- στα επίθετα «αδικαίωτοι» και «αχειροκρότητοι» τονίζει, σε επίπεδο μορφής, αυτή τη στέρηση που βιώνουν). Ζουν άλλωστε απομονωμένοι («σ' αυτή τη μακρινή γωνιά» της οικουμένης), μακριά από τα διεθνή κέντρα επιρροής. Ωστόσο, η αδικία που υφίστανται, τελικά αντισταθμίζεται, καθώς γράφουν ποίηση στα Ελληνικά (με Ε κεφαλαίο, για να δηλωθεί η αξία και η μοναδικότητα της γλώσσας τους). Ο αντιθετικός σύνδεσμος «όμως» στην αρχή του τελευταίου στίχου αντιπαραθέτει τη σκληρή μοίρα της μοναξιάς, όπως παρουσιάζεται στους τέσσερις πρώτους στίχους, στη μεγάλη εύνοια της λογοτεχνικής χρήσης της ελληνικής γλώσσας. Έτσι, η έλλειψη φήμης αντισταθμίζεται από τον πλούτο της μητρικής γλώσσας των Ελλήνων Ποιητών, που τους προσφέρει, χάρη στη μακραίωνη διαχρονία της και στη λαμπρή

λογοτεχνία της, ποικίλες δυνατότητες έκφρασης, δήλωσης και συνυποδήλωσης νοημάτων και ιδεών.

- *Ο μαθητής/η μαθήτρια διατυπώνει ελεύθερα την άποψή του/της για τη στάση του ποιητικού υποκειμένου, ανάλογα με τον παραστατικό του/της κύκλο και τις προσλαμβάνουσες που έχει. Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/μαθήτριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.*